

HØRINGSNOTAT

Forslag til Inatsisartutbeslutning om Grønlands Selvstyres udtalelse til anordning for Grønland om ikrafttræden af visse bestemmelser i beredskabsloven har været i høring hos selvstyrets departementer og i offentlig høring fra 3. februar til 3. marts 2017.

Der er 3. marts 2017 indkommet høringssvar fra KANUKOKA og Kommuneqarfik Sermersooq.

KANUKOKA bemærker følgende:

”Overordnet set er udkastet et eksempel på, at der på beredskabsområdet hersker en i praksis ikke ganske klar kompetencefordeling mellem selvstyret og staten.

Selvstyret har således for egne myndigheders vedkommende vedtaget lovgivning om beredskabet ved krig og truende udsigt til krig (inatsisartutlov nr. 14 af 3. december 2012), og den lov kan træde i kraft, når der er indgået aftale mellem Naalakkersuisut og Regeringen om områdets hjemtagelse.

KANUKOKA formoder, at det fortsat er hensigten at hjemtage dette område, hvorfor anordningsudkastet for så vidt må angå statens myndigheders forpligtelser.

Endvidere har selvstyret ansvaret for den miljømæssige sikring af nukleart materiale og nukleare anlæg jf. inatsisartutlov nr. 33 af 9. december 2015 om ioniserende stråling og strålebeskyttelse.

Anordningsudkastets §§ 37 a – c formodes derfor at angå de sikkerhedsmæssige aspekter ved nukleart materiale, som ikke kan henføres til begrebet miljøsikring.

Med dette udgangspunkt har KANUKOKA følgende kommentarer til selve anordningsudkastet:

Til § 70:

I grønlandsk sammenhæng benyttes begreberne "straf" og "fængsel" ikke. Men derimod "sanktioner" og evt. "anstaltsanbringelse". Det anbefales, at dette justeres i anordningen.

Til stk. 6, bemærkes konkret, at kriminalretlige sanktioner mod selvstyret, kommunerne eller kommunale fællesskaber i forholdets natur kun kan angå overtrædelse af regler, herunder forbud eller påbud, som er rettet mod offentligheden, idet forsømmelser i beredskabsplanlægningen kun kan sanktioneres i forhold til de kompetente myndigheder.

Naalakkersuisut kan hertil oplyse følgende:

Kompetencefordeling mellem staten og selvstyret på beredskabsområdet er behandlet i resume af anordning, afsnit 2, side 1:

"Udkastet til anordning ændrer ikke ved den gældende kompetencefordeling på beredskabsområdet, hvor det almindelige beredskab i Grønland er et selvstyreanliggende dækket af Inatsisartutlov om redningsberedskabet i Grønland og om brand- og eksplosionsforebyggende foranstaltninger."

Videre kan det bekræftes at anordningsudkastet §§ 37 a-c ikke omhandler spørgsmål om miljøsikring, men har til formål, at nukleare fissile materialer, som kan indgå i eksempelvis våbenproduktion, skal sikres mod at komme uvedkommende i hænde.

Det nukleare beredskab i både Danmark og Grønland varetages af Beredskabsstyrelsen, mens konkrete beredskabsopgaver udføres efter sektoransvarsprincippet, hvorefter grønlandske myndigheder udfører sektoropgaver inden for overtagede sagsområder, eksempelvis inden for sygehusberedskabsområdet og strålebeskyttelsesområdet.

Med hensyn til spørgsmålet om hjemtagelse af kompetencen til at planlægge for krig og truende udsigt til krig omhandler den af KANUKOKA omtalte aftale hjemtagelse af kompetencen til at planlægge for krig og truende udsigt til krig på de områder, som er overtaget af Selvstyret. Området vedrørende fysisk beskyttelse af nukleare materialer er ikke et overtaget område.

Til KANUKOKA kommentarer til § 70 i anordningsudkastet er det rejste spørgsmål løst ved bestemmelsen i § 266 stk. 2 i kriminallov for Grønland, der trådte i kraft 1. januar 2010:

”Stk. 2. Når en lov, der giver mulighed for anvendelse af fængselsstraf, er tillagt gyldighed for Grønland, finder de foranstaltninger, der er omhandlet i denne lov, anvendelse i Grønland i stedet for fængselsstraf”

Bestemmelsen i § 266 stk. 2 tager højde for den situation, hvor en lov sættes i kraft for Grønland uden tilpasning til det særlige grønlandske foranstaltningssystem. Hvis denne lov giver mulighed for at anvende fængselsstraf, fastsætter bestemmelsen, at kriminallovens foranstaltninger skal finde anvendelse i Grønland i stedet for fængselsstraf.

Kommuneqarfik Sermersooq har i et høringsvar af 2. marts 2017 stillet spørgsmål om baggrund for at bestemmelserne i §§ 37a-c i beredskabsloven skal sættes i kraft for Grønland.

Naalakkersuisut skal henvise til side 3 i resume til anordning, hvoraf følgende fremgår:

”Formålet med Lov om ændring af beredskabsloven er således bl.a. at skabe et fuldt og entydigt lovmæssigt grundlag for de sikringsmæssige forpligtelser, som påhviler den, der bruger, opbevarer eller transporterer nukleart materiale, og den, der driver et nukleart anlæg. Med ikraftsættelse af ændringen af beredskabsloven for Grønland vil der gælde de forpligtelser vedrørende sikringsmæssige foranstaltninger i Grønland, som vil være gældende i Danmark, og som følger af konventionen.”

Naalakkersuisut skal videre henvise til Inatsisartutbeslutning på EM/2015 om ophævelse af forbehold for Grønland vedrørende ændringskonventionen til IAEA's konvention om fysisk beskyttelse af nukleare materialer. Ikrafttræden af bestemmelserne i beredskabsloven §§ 37 a-c er en følge af Inatsisartuts beslutning om at ophæve forbeholdet for ændringskonventionens anvendelse for Grønland.

Kommuneqarfik Sermersooq stiller videre spørgsmål om hvorvidt Selvstyret har udarbejdet, økonomiske, materielle og personalemæssige konsekvenser ved tilsynsforpligtelserne.

Naalakkersuisut skal bemærke at sagsområdet hører under staten med Beredskabsstyrelsen, som den myndighed, der udøver tilsyn med overholdelse af reglerne om sikringsmæssige foranstaltninger. Beredskabsstyrelsen udøver også tilsyn med overholdelse af reglerne om sikringsmæssige foranstaltninger. Der henvises til beslutningsforslagets afsnit om økonomiske, og administrative konsekvenser for det offentlige og erhvervsliv. Det nukleare beredskab i både Danmark og Grønland varetages af Beredskabsstyrelsen,

Kommuneqarfik Sermersooq nævner i høringssvaret at det formodes at behovet for den samlede anordning skyldes ophævelse af forbeholdet for ændringskonventionen medfører en større beredskabsforpligtelse og et andet beredskab end det eksisterende.

Naalakkersuisut kan ikke genkende kommunens formodning om baggrund for behov for en samlet anordning. Der henvises til resumeet, hvoraf fremgår at lovtekniske årsager gjorde det nødvendigt at udarbejde en samlet anordning efter Inatsisartut tidligere havde behandlet en anordning om beredskabslovens delvise ikrafttræden for Grønland (indførelse af sektoransvarsprincippet). En samling af bestemmelser i beredskabsloven, der skal sættes i kraft for Grønland, i en anordning fremfor ved to anordninger medfører ikke nogle materielle ændringer eller andre økonomiske, administrative konsekvenser af en ikraftsættelse.